

🌸 พัฒนาการเด็กปฐมวัย 2-3 ปี 🌸

เด็กอายุ ๒๔-๓๖ เดือน

เด็กอายุ ๓ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- วิ่งคล่องขึ้นแต่ไม่สามารถหยุดได้ทันที
- เดินถอยหลังได้
- เดินขึ้นลงบันไดได้เองโดยวางเท้าทั้ง ๒ ข้างบนบันไดขั้นเดียว
- สลับเท้าขึ้นบันไดได้เมื่ออายุ ๓ ปี
- หยิบของชิ้นเล็ก ๆ ได้ แต่หลุคมือง่าย
- จับดินสอแท่งใหญ่ ๆ ได้ด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆด้วยคำพูด
- มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เมื่อได้รับการยอมรับหรือชมเชย
- ความเป็นตัวของตัวเอง

พัฒนาการด้านสังคม

- เล่นร่วมกับคนอื่น แต่ต่างคนต่างเล่น
- เริ่มรู้จักเล่นเป็นกลุ่มกับเด็กอื่น
- พยายามช่วยตัวเองในเรื่องการแต่งตัว
- รู้จักขอและเริ่มรู้จักให้
- เริ่มรู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- มีช่วงความสนใจกับของบางอย่างได้นาน ๓-๕ นาที
- ชอบดูหนังสือภาพ
- ชอบฟังบทกลอน นิทาน คำคล้องจอง
- สนใจค้นคว้า สำรวจสิ่งต่างๆ
- เริ่มประโยคคำถาม “อะไร”
- สนใจอยากรู้อยากเห็นสิ่งรอบตัว
- ขีดเขียนเส้นตรงเป็นแนวตั้งได้
- วางของซ้อนกันได้ ๔-๖ ชั้น

พัฒนาการด้านร่างกาย

- กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้
- รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว
- เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้
- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
- ใช้กรรไกรมือเดียวได้

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก
- ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม
- กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม

- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง
- ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น)
- เล่นสมมติได้
- รู้จักรอคอย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- สำรวจสิ่งต่างๆ ที่เหมือนกันและต่างกัน
- บอกชื่อของตนเองได้
- ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา
- สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้
- สนใจนิทานและเรื่องราวต่างๆ
- ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบได้
- รู้จักใช้คำถาม “อะไร”
- สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ
- อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

🍏 พัฒนาการเด็กปฐมวัย 6 ปี 🍏

พัฒนาการเด็กวัย 5-6 ปี และการส่งเสริมพัฒนาการ

โดย Momypedia

- พัฒนาการทางร่างกายและการส่งเสริม
- พัฒนาการทางภาษาและการส่งเสริม
- พัฒนาการทางสติปัญญาและการส่งเสริม
- พัฒนาการทางสังคมและการส่งเสริม
- พัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจและการส่งเสริม

นักจิตวิทยา เดวิด เมลตัน กล่าวว่า “ในช่วง 5 ปีแรกของลูก พ่อแม่ต้องอุทิศเวลาให้การศึกษาอบรมลูก ก่อนที่โลกภายนอก เช่น ครู เพื่อนและโทรทัศน์ จะเข้ามายึดครองลูกไว้วันและหลายชั่วโมง”

การดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดีในช่วงเวลานี้ จะทำให้พัฒนาไปเป็น เด็กที่ตื่นตัว อารมณ์ดี ยากุ้ออกเห็น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และเด็กจะเป็นคนที่มีความรัก ใส่ใจผู้อื่น ฉลาด และมีความคิดสร้างสรรค์จนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่

พัฒนาการทางร่างกายและการส่งเสริม

การเจริญเติบโตของร่างกายส่วนต่างๆ จะยังไม่เท่ากัน ปอดจะยังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับส่วนอื่นๆ หัวใจจะเจริญเติบโตเร็วมาก เด็กวัยนี้ จะเต็มไปด้วยพลัง และเคลื่อนไหวมาก เพราะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ นั้นพัฒนาเร็วกว่ากล้ามเนื้อมัดเล็ก

กล้ามเนื้อมัดใหญ่

- ความสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี รวดเร็วขึ้น ปีนป่าย สันโดล โหนตัวไปมา กระโดดได้ไกล ยืนและวิ่งบนปลายเท้าได้นาน เดินเป็นเส้นตรงได้
- โยน รับ เตะลูกบอลได้ดี ซ้ำนาย ในการใส่จับลูกบอลในสนามกว้างๆ
- จะทรงตัวได้ดีกว่าเดิม และชอบเดินร่า
- ซี่โครงยานสามล้อได้ดี พัฒนาการขึ้นซึ่งจักรยานสองล้อได้คล่อง
- จะชอบเล่น โดด โยนทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ชอบตีลังกา กระโดดสูงๆ

กล้ามเนื้อมัดเล็ก

- ใช้มือได้ดี จับดินสอ พู่กัน สีเทียนได้ถูกต้อง
- ใช้ช้อนส้อมได้คล่อง กินอาหารละเอียดจะน้อยลง
- สามารถวาดรูปตามแบบได้ วาดรูปคนมีสี่ส่วนหัว แขน ซา ลำตัวได้ วาดรูปบ้านมีประตู หน้าต่าง และหลังคาได้
- คัดลอกพยัญชนะบางตัวได้ แต่ยังไมพร้อมสำหรับการเขียนหนังสือ
- บอกได้ว่าข้างไหนมือซ้ายหรือขวาของตัวเอง
- ร้อยไหมพรม ในแผ่นที่เจาะเป็นรูได้ หรือ ร้อยลูกปัดได้
- อาบน้ำเองได้ดีขึ้น แต่งตัวเองได้ โดยติดกระดุมเม็ดใหญ่ได้ แต่เม็ดเล็กๆ ยังติดไม่ได้

การส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัย 5-6 ปี

- ปล่อยให้เด็กได้เล่น โดด โยน เพื่อปลดปล่อยพลังกำลังเต็มที่ แต่ควรเลือกสถานที่เล่นให้เหมาะสม
- ให้เล่นดินน้ำมัน หรือปั้นแป้งตามแต่จินตนาการของเด็ก

เด็กอายุ ๔ ปี

ผู้ตั้งของได้

รกใหม่

- สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
- รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”

- เริ่มเข้าใจสิ่งที่เขื่อนามธรรมชาติ
- นับปากเปล่าได้ถึง ๒๐

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยสังเคราะห์จาก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ ได้คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่สำคัญและสอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตัวบ่งชี้ดังกล่าวประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

1) ภาวะการเจริญเติบโต

- น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ
- ส่วนสูง ตามเกณฑ์อายุ
- น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

2) สุขภาพอนามัย

ความสะอาดของอวัยวะต่าง ๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย ได้แก่ ผมและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า เสื้อผ้า

3) สุชนนิสัยที่ดี

- ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
- ล้างมือหลังจากใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม
- แปรงฟันหลังรับประทานอาหาร
- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด
- เล่นถูกวิธีและปลอดภัย
- เล่นร่วมกับผู้อื่นอย่างปลอดภัย

4) ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ

ก. ความสามารถในการเคลื่อนไหว (กล้ามเนื้อใหญ่)

- กระโดดขาเดียวข้ามเส้นไปข้างหน้า
- กระโดดเท้าคู่ข้ามสิ่งกีดขวางไปข้างหน้า
- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้น
- โยนลูกบอลไปที่เป้าหมาย
- วิ่งซิกแซก
- เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนว

ข. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

- ตัดกระดาษตามแนวเส้นได้
- พับกระดาษตามรูปร่างที่กำหนดได้

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ

- 1) ร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี
- 2) แสดงความรู้สึกและอารมณ์เหมาะสมกับเหตุการณ์
- 3) มีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก
- 4) แสดงความพึงพอใจเมื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งสำเร็จ
- 5) แสดงความพึงพอใจในผลงานของผู้อื่น
- 6) มีวินัยและความรับผิดชอบในตนเอง
  - มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ
  - จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่
- 7) ความเมตตา
  - เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันของเล่นของใช้
- 8) ประหยัด
  - ใช้น้ำ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด
- 9) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และออกกำลังกาย
  - ชื่นชมและแสดงออกขณะทำงานศิลปะ
  - ชื่นชมและแสดงออกทางดนตรี
  - ชื่นชมและแสดงออกในการเคลื่อนไหว
  - ชื่นชมและแสดงออกในการออกกำลังกาย

3. พัฒนาการทางสังคม

- 1) ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
  - รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
  - รดน้ำหลังใช้ห้องน้ำ/ห้องส้วม
  - ปู / เก็บที่นอนด้วยตนเอง
- 2) ปฏิบัติตนในการดูแลสิ่งแวดล้อมและรักธรรมชาติ
  - ทิ้งขยะถูกที่
  - ทำความสะอาดห้องเรียน/บริเวณที่ทำกิจกรรม
  - ดูแลรักษาต้นไม้
- 3) ปฏิบัติตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย
  - ใช้น้ำจาสุภาพเหมาะสมกับวัย
  - แสดงความเคารพเมื่อพบผู้ใหญ่
  - แสดงอาการขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่
  - ยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ
- 4) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  - เล่นและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

พัฒนาการทางสังคมและการส่งเสริม

เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่หน่วยสังคมอื่น คือ โรงเรียน เด็กจะได้เรียนรู้การเป็นสมาชิกของกลุ่มเพื่อนรุ่นเดียวกัน สัมพันธภาพที่มีต่อเพื่อนจะสอนการเป็นอยู่ในสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นจะสร้างลักษณะนิสัยการแข่งขัน และสอนให้เด็กรู้จักการร่วมมือกับผู้อื่น กลุ่มจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก ในวัยนี้ ดังนั้น พ่อแม่ควรจะสนับสนุนให้เด็กได้เข้ากลุ่มที่เหมาะสมกับสภาพของตัวเอง

พัฒนาการทางสังคมของ เด็กอายุ 5 - 6 ปี

- อยากทำให้พ่อแม่และผู้ใหญ่พึงพอใจ
- สัมพันธใกล้ชิดกับพ่อได้ดี และเชื่อฟังมากกว่าแม่
- รู้จักการให้ การรับ และการแบ่งปัน
- มีความอดทน รู้จักรอคอยมากขึ้น
- รู้จักแสดงออก แสดงความสนใจและการผูกมิตร คบหาเพื่อนได้ดี
- เล่นคนเดียวหรือเล่นกับกลุ่มเพื่อน 1-3 คนได้
- รู้จักการเป็นผู้นำ การเสนอความคิดเห็น
- สนใจเรื่องสนุกขบขัน

การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัย 5-6 ปี

- ผักผ่อนระเบียบวินัย ให้เด็กอยู่ในกฎเกณฑ์ที่ตกลงกันในบ้าน
- เตรียมความพร้อมด้านจิตใจให้กับเด็กก่อนเข้าโรงเรียน เช่น หัดให้มีความอดทน รู้จักรอคอย สามารถจากพ่อแม่และอยู่กับคนที่มิรู้จัก ได้นานหลายชั่วโมงในแต่ละวัน
- เตรียมความพร้อมทางร่างกาย ก่อนเด็กเข้าโรงเรียน เช่น สร้างเสริมให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรงดี มีทักษะในการใช้ดาและมือขั้นพื้นฐานบางอย่าง เช่น ควรรู้จักเรื่องรูปร่าง รูปทรง สี ควรเปิดหนังสือได้ เป็นต้น
- เลือกโรงเรียนให้เหมาะสมกับเด็ก

พัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจและการส่งเสริม

เด็กวัยนี้ จะยังมีความกังวลกระว้างใจและรู้สึกกลัวอย่างไรเหตุผลอยู่ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วพวกเขาจะมีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง การควบคุมอารมณ์ (Impulse control) เด็กในระยะแรกเกิดจนถึงอายุ 5 - 6 ปี จะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ดี รู้สึกอย่างไรจะแสดงออกทันที จึงเห็นว่าบางครั้ง เด็กเล็กๆ จะมีพฤติกรรมสลับไปมาในการแสดงออกของความรัก ความโกรธ ความเกลียด หรือ อาละวาดให้เห็นอยู่เสมอ

พอถึงวัย 5 - 6 ปี เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาดีขึ้น มีความคิดเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น ก็จะไม่แสดงออกในทันที มีภาวะสงบของอารมณ์ดีขึ้น ทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนหนังสือได้

พัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจของ เด็กอายุ 5 - 6 ปี

- รู้จักกลัว เช่น กลัวความสูง กลัวสัตว์ กลัวตาย เป็นต้น และสามารถอธิบายความกลัวหรือความวิตกกังวลได้ดีขึ้น
- สนใจเรื่องการเกิด การแต่งงาน การตาย
- มีความรู้สึกกลัวตาย
- ชอบเป็นอิสระ อยากให้ทุกคนปฏิบัติตัวเหมือนเขาเป็นผู้ใหญ่ แสดงออกถึงความตั้งใจและมั่นใจในตัวเอง และต้องการตัดสินใจด้วยตัวเอง
- ยอมรับการลงโทษที่ยุติธรรม
- เมื่อโกรธ เหนื่อย หรือถูกขัดใจ จะอาละวาด กรีดร้อง แต่ร้องไห้น้อยลง
- เวลาเครียดจะชอบดึงมุมกอดเล็บ ปิดจุก กะพริบตาถี่ๆ สิ้นหัว หรือทำเสียงเครือๆ ในคอ เป็นต้น

การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจของเด็กวัย 5-6 ปี

- หากเด็กวัยนี้ยังติดการดูดนิ้วหัวแม่มือ ควรให้เด็กได้เล่นกับเด็กรุ่นเดียวกันหรือเด็กที่โตกว่า เพราะเด็กจะเลิกดูดนิ้วเมื่อถูกเพื่อนๆ แสดงท่าที่ไม่ยอมรับหรือไม่ชอบเด็กที่ยังดูดนิ้ว
- ต้องช่วยส่งเสริมบทบาทของพี่น้อง จะช่วยให้เด็กเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน แบ่งปันกัน เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีปัญหาหรือมีนิสัยขี้อิจฉาแข่งขันกับเพื่อนหรือคนรัก
- ช่วยให้เด็กเรียนรู้ ยอมรับความจริง และเข้าใจว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องเกิดกับทุกคน โดยเฉพาะเรื่องความรู้สึกกลัวตายและความตายที่เด็กกำลังกลัวอยู่
- เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับความตายก่อนที่เด็กจะได้สัมผัสกับความตายในชีวิตจริง และให้เด็กได้มีกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องความตาย แบบค่อยเป็นค่อยไป

- ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
- เล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม
- ปฏิบัติตามข้อตกลง
- - รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง
- เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

1) ใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย

- สนทนาโต้ตอบ / เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
- ฟังแล้วนำมาพูดถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้
- เปิดและทำทำอ่านหนังสือพร้อมทั้งเล่าเรื่องไปด้วย
- เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

2) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

- บอกหรือชี้ความสัมพันธ์ของตำแหน่งของสิ่งของ
- จำแนกสิ่งของตามสี ขนาด รูปทรง
- บอกเหตุผลในการจำแนกสิ่งของ
- เปรียบเทียบจำนวน ขนาด น้ำหนัก
- ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- สร้างผลงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์
- เล่าเรื่องจากผลงานศิลปะที่สร้างขึ้นตามจินตนาการได้
- เคลื่อนไหวอย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์

4) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

- ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจตั้งแต่ต้นจนจบอย่างมีความสุข
- ถามคำถาม / แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ

🍏 รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม 🍏

- 1.นางสาวอารยา โสภิต รหัส 571081321052 ลำดับที่ 49
- 2.นางสาวสุกัญญา พัดดำ รหัส 571081321053 ลำดับที่ 50
- 3.นางสาวทัตดาว ชั่งหล่อ รหัส 571081321055 ลำดับที่ 52
- 4.นางสาวปุณยวีร์ สิงห์เถื่อน รหัส 571081321056 ลำดับที่ 53
- 5.นางสาวอุไรลักษณ์ แก้วอ่อน รหัส 571081321057 ลำดับที่ 54
- 6.นางสาวสิริพร พรมเถื่อน รหัส 571081321058 ลำดับที่ 55